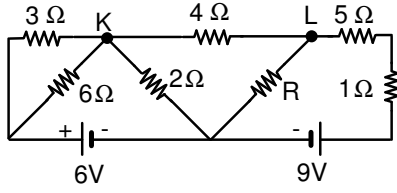

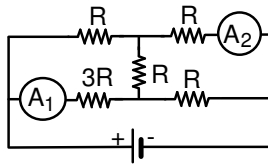
1. Şekildeki gibi düzenlenmiş sonsuz sayıda özdeş R dirençlerinden oluşturulan devrenin K ve L uçları arasındaki eşdeğer direnç nedir?

$$\left[(\sqrt{3} + 1)R \right] R$$

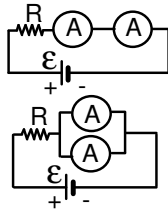

2. Verilen devrede K ve L noktalarının potansiyeli aynı olduğuna göre R direnci kaç Ω dur? (3Ω)

3. Bir doğru akım motorunu çalıştırmak için 15 V gerilim ve 150 W güç gerekiyor. Elinizde her birinin iç direnci $0,45 \Omega$ olan $1,5 \text{ V}$ luk piller var. Bu motoru çalıştırmak için en az kaç tane pil kullanırsınız? (120)

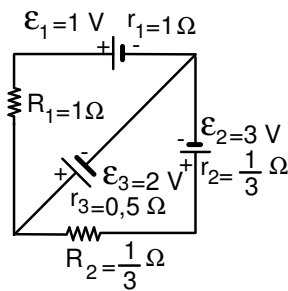

4. Verilen devrede A_1 ampermetresi $0,1 \text{ A}$ göstermektedir. A_2 ampermetresi kaç A dir? ($0,2 \text{ A}$)

5. İç direnci önemsenmeyen e.m.k.'sı $\mathcal{E} = 154 \text{ V}$ olan bir doğru akım kaynağına, direnci R olan bir rezistans ve iki özdeş ampermetre seri bağlandığında geçen akım 11 A 'dir. İki ampermetre aralarında paralel bağlandıklarında her birinden geçen akım 7 A dir. Rezistansın direnci R ve ampermetrelerin direnci R_A kaç Ω dur? (10Ω ; 2Ω)

6. İki farklı kaptaki farklı miktarlarda su bulunmaktadır. Bu kapların içine 300 W ve 600 W gücündeki elektrik ısıtıcıları sokularak aynı gerilim kaynağına bağlandıklarında kaplarda 20 dakika sonra kaynama başlamaktadır. Daha sonra bu iki ısıtıcı kaplardan çıkarılmadan seri bağlanıp aynı kaynağa bağlanıp başlangıç sıcaklığından ve ilk miktardaki suları ısıtmaktadırlar. Her kaptaki suyun ısınmasının başlamasından suyun kaynamaya başlayana kadar geçen süreleri arasındaki fark kaç dakika olur? (135 dak)

7. Şekilde verilen devrede R_2 direncinden geçen akım kaç A dir?

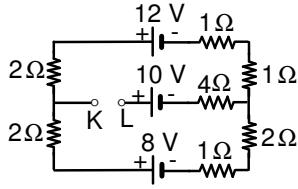
$$\left(\frac{8}{9} \right)$$

8. Bir uzay gemisini hızlandırmak için kullanılan iyon jet motoru, m kütleli, iki değerlikli, U potansiyeline kadar hızlandırılan iyonları fırlatmaktadır. İyonların akımı I , elektronun yükü e , geminin kütlesi M ise geminin yıldızlardan uzakta iken kazandığı ivme nedir?

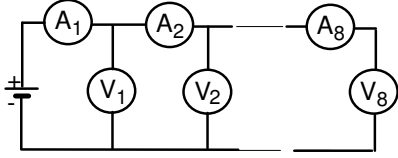
$$\left(\frac{I}{M} \sqrt{\frac{mU}{e}} \right)$$

9. İki özdeş üreteç seri olarak bir dış dirence bağlandığında açığa çıkan güç P dir. Bu iki üreteç paralel olarak aynı dirence bağlandığında yine aynı miktarda güç açığa çıkmaktadır. Bu direnç üzerine yalnızca bir üreteç bağlanırsa açığa çıkan güç kaç P dir?

$$\left(\frac{9P}{16} \right)$$

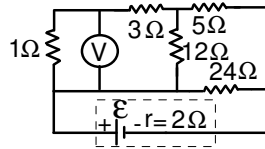

10. K ve L noktaları arasındaki elektriksel potansiyel farkı kaç V tur? $\frac{2}{9}$

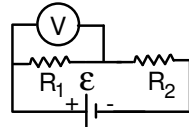
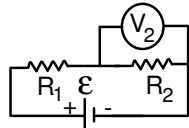
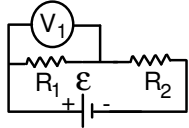

11. Şekilde gösterilen elektrik devresinde ideal olmayan 8 özdeş ampermetre ile 8 özdeş voltmetre bulunmaktadır. Birinci voltmetre $U_1=40$ V, birinci ampermetre $I_1=0,6$ A, ikinci ampermetre $I_2=0,2$ A okumaktadır. Tüm voltmetrelerin gösterdikleri değerlerin toplamı kaç V tur? (60 V)

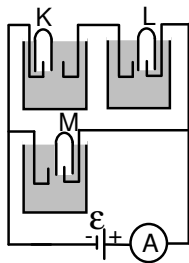
12. Vakum diyodu, havası boşaltılmış bir cam tüpün içinde bulunan iki metal elektrottan (katot ve anot) oluşmuştur. Katottan ilk hızlısız çıkan elektronlar katot ile anot arasında uygulanan U gerilimi etkisi ile anoda vardıklarında diyottan akım geçmiştir olur. Vakum diyodu için Ohm yasası geçerli olmayıp, akım-voltaj ilişkisi $I=\alpha\sqrt{U^3}$ olarak verilmektedir. (Burada α bir sabittir) Uygulanan gerilim n kere artırılırsa anoda etki eden kuvvet kaç katına çıkar? (n^2F) olarak bulunur.

13. Verilen devrede voltmetre $U=9$ V gösterdiğine göre iç direnci $r=2$ Ω olan üreticinin e.m.k.'sı ϵ kaç Volt'tur? (128 V)

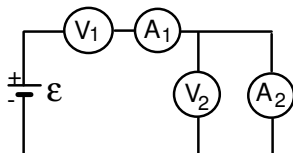

14. Problem çözümlerinde genelde elektrik devrelerinde akan akımı etkilemek için ampermetrelerin direnci sıfır, voltmetrelerin direnci ise sonsuz büyüklükte kabul edilmektedir. Gerçek bir ampermetrenin ve voltmetrenin direnci ise belirli bir değerde olup devrede akan akımı etkilemektedir. İç direnci önemsenmeyen ve e.m.k.'sı $\epsilon=24$ V olan doğru akım kaynağı, değerleri R_1 ve R_2 olan birbirine seri bağlı olan iki direnç, özdeş V_1 ve V_2 iki gerçek voltmetre ile ideal bir V voltmetre verilmektedir. V_1 voltmetresi paralel olarak R_1 direncine bağlandığında ölçülen değer $U_1=12$ V tur. V_2 voltmetresi paralel olarak R_2 direncine bağlandığında ölçülen değer $U_2=8$ V tur. İdeal V voltmetresi R_1 direncine bağlanırsa ölçülen değer kaç V olur? (14,4 V)

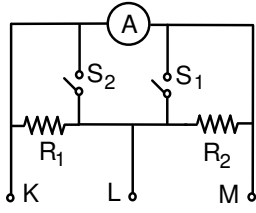

15. Özdeş elektrik yük-ölçerlerle yapılan deneyde M tüpünde 0,78 gr gaz açığa çıkmıştır. Ampermetre $I=8$ mA gösterdiğine göre bu ampermetreden bir saniyede geçen elektron sayısı nedir?

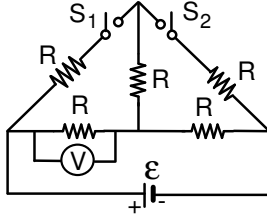
Not: 1 C yük $0,12$ cm³ hidrojen gazı açığa çıkarmaktadır. Hidrojen gazının özkütlesi $\rho_H=9.10^{-5}$ gr/cm³ olarak verilmektedir. (5.10^{16})

16. Özdeş V_1 ve V_2 voltmetresi ile özdeş A_1 ve A_2 ampermetresi şekilde görüldüğü gibi e.m.k.'sı ϵ olan bir kaynağa bağlanmışlardır. A_1 ampermetresi 2,5 A, A_2 ampermetresi 2,25 A, V_2 voltmetresi 9 V gösterdiğine göre uygulanan gerilim ϵ kaç V tur? (Voltmetreler ve ampermetreler ideal değildir.) (109 V)

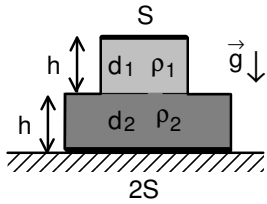

17. Bir A ampermetresi ile ölçülebilen maksimum akım I dir. Daha büyük akımları ölçebilmek için ampermetreye R_1 ve R_2 dirençleri ve S_1 ve S_2 anahtarları şekildeki gibi bağlanmaktadır. Yalnız S_1 anahtarı kapatıldığında KL den geçen maksimum akım nI , yalnız S_2 anahtarı kapatıldığında LM'den geçen maksimum akım kI dir. Her iki anahtar açık iken KM den geçen maksimum akım kaç I dir? $\frac{nk-1}{n+k-2}$

18. Özdeş R dirençlerinden oluşan bir devrede S_1 anahtarı kapalı, S_2 anahtarı açık ise voltmetre U değerini göstermektedir. S_1 anahtarı açık S_2 anahtarı kapalı ise voltmetre kaç U gösterir? $\left(\frac{3U}{2}\right)$

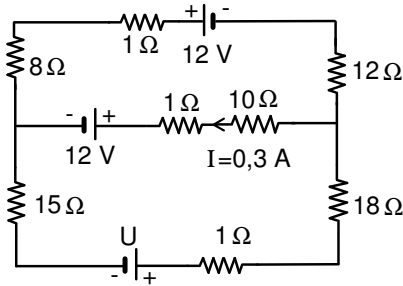
19. Artarda seri bağlanmış iki üreteçten birisinin e.m.k.'sı $\mathcal{E}_1=60$ V olarak veriliyor. İki üreteç bir direnç ile birbirine bağlıdır. Bu durumda direnç üzerinde her saniyede belli bir miktar ısı açığa çıkıyor. İkinci üreteç birinci üretece ters bağlandığında her saniyede direnç üzerinde 25 kere daha az ısı açığa çıkıyor. İkinci üretecin e.m.k.sı $\mathcal{E}_2$ kaç Volt olabilir? (40 V)

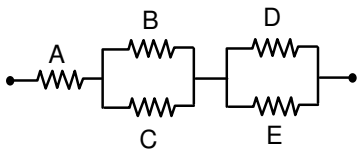
20. Şekildeki kabın üst tarafı, yoğunluğu $d_1=0,8$ g/cm³ öz direnci $\rho_1=\rho$, alt tarafı ise özkütlesi $d_2=1$ g/cm³ ve öz direnci $\rho_2=2\rho$ olan, birbirine karışmayan sıvılarla doludur. Bu durumda alanları sırasıyla S ve $2S$ olan yüzeyleri arasındaki eşdeğer direnç R ise, kabı ters çevirdiğimizde bu yüzeyler arasındaki eşdeğer direnç kaç R dir?

Not: Tüm yatay dış yüzeyler metalik olup, kesikli çizgi ile gösterilen ara yüzey metal kafes şeklindedir. $\left(\frac{11R}{4}\right)$

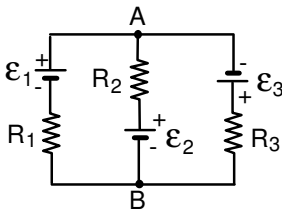
21. Elinizde dirençleri 1, 2, 4, 5 ve 20 Ohm olan beş adet direnç var. Bu dirençlerin tamamını veya bir kısmını kullanarak elde edebileceğiniz en küçük eşdeğer direnç kaç Ohm'dur? (0,5 Ω)

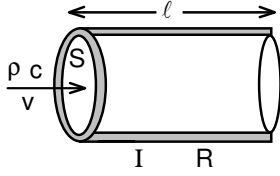
22. Şekilde gösterilen doğru akım devresinde 10 ohmluk dirençten geçen akım $I=0,3$ Amper ise U e.m.k.sı kaç V'tur? (≈ 70 V)

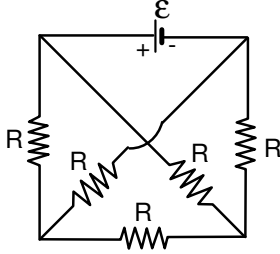
23. Şekilde gösterildiği gibi dirençlerden oluşan bir elektrik devresi kurulacaktır. Elimizde bu devrede kullanılmak üzere birer tane 1 Ω, 2Ω, 3Ω, 4 Ω ve 5 Ω'luk dirençler vardır. İki açık uç arasında elde edilebilecek en küçük eşdeğer direnç kaç Ohm olur? $\left(\frac{101}{24}\right)$

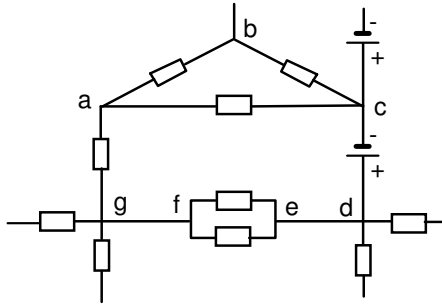
24. Şekilde verilen devrede üreteçlerin e.m.k'ları $\mathcal{E}_1=1,5$ V, $\mathcal{E}_2=2$ V, $\mathcal{E}_3=2,5$ V, üreteçlerin iç dirençleri önemsiz, rezistansların dirençleri $R_1=10$ Ω, $R_2=20$ Ω ve $R_3=30$ Ω olarak veriliyor. A ve B noktaları ile A ve C noktaları arasındaki potansiyel fark nedir? ($\approx 0,9$ A)

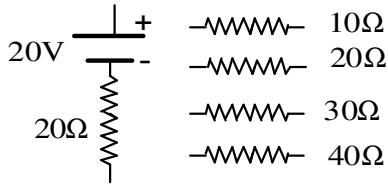
25. Şekildeki kesit alanı S olan borunun içinden v hızında özkütlesi ρ , özısı c olan bir sıvı akmaktadır. Uzunluğu ℓ , elektriksel direnci R olan borudan I akımı geçirilirse sıvının giriş ve çıkış sıcaklıkları arasındaki fark ne olur? (Sıvının buharlaşma sıcaklığına ulaşılmamaktadır.) $\left(\frac{RI^2}{\rho cvS} \right)$

26. İç direnci önemsenmeyen e.m.k.'sı $\mathcal{E}$ olan bir doğru akım kaynağına, direnci R olan beş özdeş rezistans şekildeki gibi bağlıdır. Devrede akan akımlar nedir? $\left(0; \frac{\mathcal{E}}{2R}; \frac{\mathcal{E}}{R} \right)$

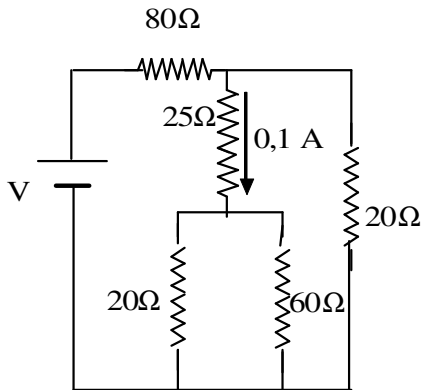

27. Şekilde verilen devrede a, b, c, d, e, f, ve g uçları arasındaki elektrik potansiyel farkları $U_{ba}=2$ V, $U_{cb}=3,5$ V, $U_{cd}=2$ V ve $U_{df}=-0,5$ V olarak ölçülmüştür. U_{gf} , U_{ag} ve U_{ca} potansiyel farkları kaç V'tur? $(0; 4$ V; $5,5$ V)

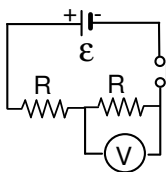

28. İç direnci 20Ω olan 20 V luk bir doğru akım güç kaynağı ile değerleri 10 , 20 , 30 ve 40Ω olan dört adet direnç veriliyor. Verilen dirençleri harcanan gücü maksimum yapacak kombinasyonda kullanarak kuracağınız devredeki 10Ω 'luk dirençte harcanan gücü bulunuz.

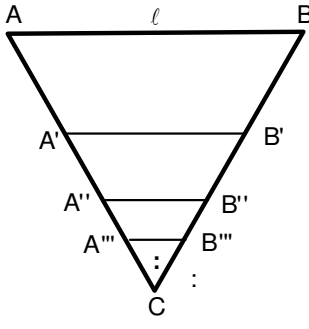
Not: Devredeki iç ve dış dirençler eşit olduğunda dirençlerde harcanan gücü maksimum olur. ($1,6$ W)

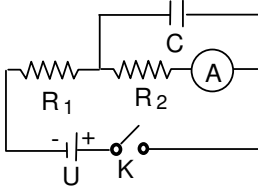
29. Şekilde verilen devrede direnci 25Ω olan rezistanstan geçen akım $0,1$ A ise, direnci 80Ω olan rezistanstan geçen akım kaç A dir? $(0,3$ A)

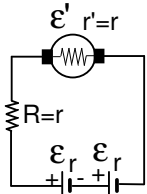
30. E.m.k. sı $\mathcal{E}$ olan ideal bir üretece seri olarak iki özdeş R direnci bağlıdır. Dirençlerden birisine iç direnci R_v olan bir voltmetre bağlıdır. Bu durumda voltmetre U değeri göstermektedir. Voltmetre K ve L noktaları arasına bağlanırsa gösterdiği değer ne olur? $\left(\frac{\mathcal{E}U}{2\mathcal{E}-3U} \right)$

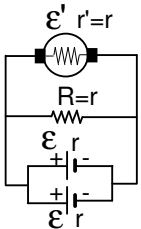
31. İnce metal bir telden yapılmış ve bir kenarının uzunluğu ℓ olan eşkenar üçgenin içine AB kenarına paralel olacak şekilde her biri bir önceki tel ile C köşesinin tam ortasında yani; $\frac{|AA'|}{|AC|} = \frac{1}{2}$; $\frac{|A'A''|}{|A'C|} = \frac{1}{2}$; $\frac{|A''A'''|}{|A''C|} = \frac{1}{2}$ olacak şekilde sonsuz sayıda tel konuluyor. ℓ uzunluklu bir telin direnci R ise AB noktaları arasındaki eşdeğer direnç kaç R dir? $\left(\frac{\sqrt{17}-3}{2}\right)$

32. Şekilde gösterilen elektrik devresinde $U=30$ V, $R_1=10$ k Ω , $R_2=5$ k Ω olup başlangıçta K anahtarı açık ve C kondansatörü yüksüz (boş) durumdadır. Anahtar kapalı duruma getirilip kondansatör maksimum değerine kadar tamamen yüklenmekte ve sonra anahtar tekrar açılmaktadır. Anahtar kapatıldıktan (i) hemen sonra, (ii) çok uzun bir süre sonra ve (iii) tekrar açıldıktan hemen sonra ampermetrenin gösterdiği değerler sırası ile ne kadar olur?(2 mA)

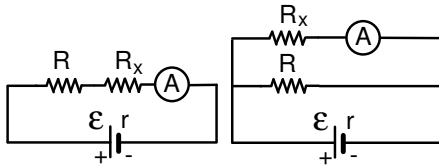

Şekil 1.

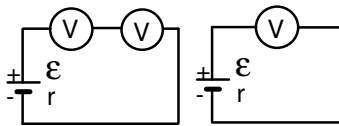

Şekil 2.

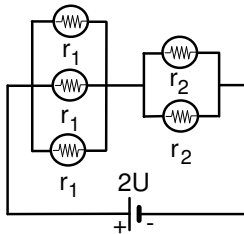
33. E.m.k. ları $\mathcal{E}$ ve iç dirençleri r olan iki üreteç ile $R=r$ direnci ve zıt e.m.k.'sı $\mathcal{E}'$ ve iç direnci $r'=r$ olan bir elektrik motorundan oluşan devrede, elektrik motorunun verimi Şekil 1. deki gibi bağlandığında η_1 , Şekil 2. deki gibi bağlandığında η_2 olup aralarındaki oran $\frac{\eta_1}{\eta_2} = \frac{7}{9}$ dur. $\frac{\mathcal{E}}{\mathcal{E}'}$ oranı nedir? (3)

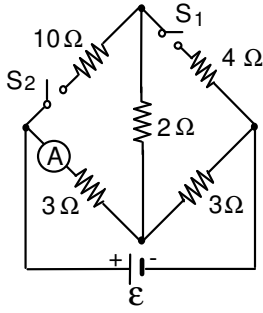
34. İç direnci $r=5$ Ω ve e.m.k.'sı $\mathcal{E}$ olan bir doğru akım kaynağına, $R=15$ Ω ve R_x gibi iki direnç seri ve paralel olarak bağlandıklarında devredeki ampermetreler aynı akımı ölçmektedirler. R_x direnci kaç Ω dur? (45 Ω)

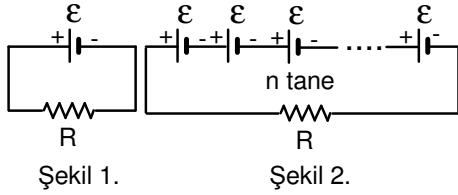
35. İdeal olmayan özdeş iki voltmetre bir üretece seri olarak bağlandıklarında her birisi $U_1=3U$ potansiyel farkı göstermektedir. Üretece sadece bir voltmetre bağlandığında voltmetre $U_2=4U$ potansiyel farkı göstermektedir. Üretelin e.m.k.'sı $\mathcal{E}$ kaç U dur? (12U)

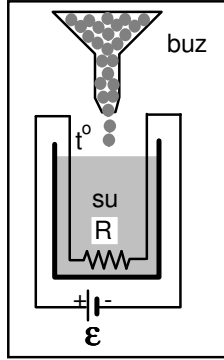
36. E.m.k.'sı U olan üretece direnci r_1 olan lamba bağlandığında lambanın güç tüketimi $P_1=2P$ dir Aynı üretece direnci r_2 olan lamba bağlandığında, bu lambanın güç tüketimi $P_2=3P$ dir. Direnci r_1 olan üç lamba ve direnci r_2 olan iki lamba şekildeki gibi e.m.k.'sı 2U olan üretece bağlandığında devrede tüketilen güç kaç P olur? (12P)

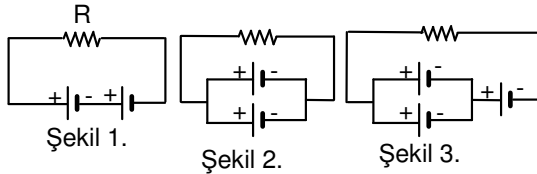
37 Şekilde verilen devrede dirençlerin değerleri verilmiş olup ideal ve e.m.k.sı 36 V olan elektrik akım kaynağına bağlanmaktadır. S_1 anahtarı kapatıldığında A reel ampermetresi 6 A akım ölçmektedir. S_1 anahtarı açılıp, S_2 kapatılırsa ampermetre kaç A gösterir? (4,5)

38. Şekil 1. deki devrede pilde açığa çıkan güç P_1 , dirençte açığa çıkan güç P_2 dir. $\frac{P_2}{P_1} = \alpha$, $\alpha < 1$ olduğuna göre n tane pil seri olarak aynı dirence bağlanırsa, R dirençte açığa çıkan güç kaç katı çıkar? $\left(\frac{n^2(\alpha+1)^2 P_2}{(\alpha+n)^2} \right)$

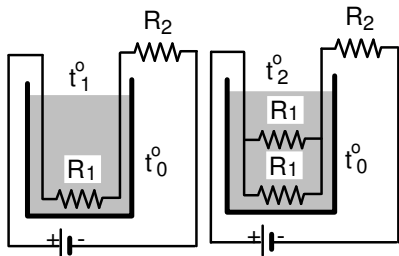

39. Isıca yalıtılmış bir kabın içinde sıcaklığı t° olan su bulunmaktadır. Su suyun içinde bulunan ve değeri R olan bir direnç sayesinde ısıtılmaktadır. Direnç e.m.k.sı ϵ olan bir üretece bağlıdır. Kaba sürekli $t_0=0^\circ\text{C}$ sıcaklığında bulunan küçük buz parçaları atılmaktadır. Buzlar suya girdikleri andan itibaren çok kısa süre içinde erimekte ve erimekte. Birim zamanda ne kadar buz atılmalıdır ki suyun sıcaklığı değişmesin. Buzun erime öz ısısı L, suyun öz ısısı kapasitesi c olarak veriliyor. $\frac{\epsilon^2}{R(L+ct_0)}$

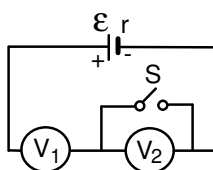
40. E.m.k. ları ϵ ve iç dirençleri $r=0,5R$ olan üreteçler ile dış direnci R olan direnç Şekil 1. deki gibi bağlanırsa devredeki akım $t_1=t$ saat sonra sıfır olur. Birten piller direnç gibi davrandığı bilinmektedir. Şekil 2. deki devredeki üreteçlerin akım verme süresi t_2 , Şekil 3. deki devredeki üreteçlerin akım

verme süresi t_3 ise sırası ile t_2 ve t_3 kaç t dir? $\left(\frac{5}{2}; \frac{21}{8} \right)$

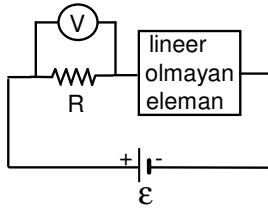

41. Sıcaklığı $t_0=40^\circ\text{C}$ olan bir ortamdaki kabın içinde belirli bir miktar su bulunmaktadır. Suyun içinde bulunan ve değeri $R_1=40\ \Omega$ olan bir direnç ile $R_2=10\ \Omega$ olan bir başka dirençten oluşan devrede suyun sıcaklığı $t_1=58^\circ\text{C}$ olarak ölçülmektedir. Suyun içine iki tane R_1 direnci paralel bağlı olarak konulursa suyun sıcaklığı t_2 kaç $^\circ\text{C}$ olur?

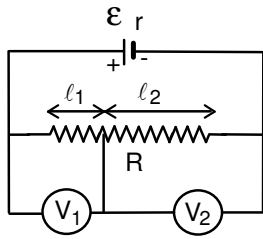
Not: Kabın içinde bulunan suyun ısı kaybı suyun sıcaklığı ile ortamın sıcaklığı arasındaki fark ile doğru orantılıdır. (65°C)

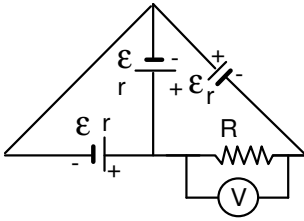
42. Şekilde gösterilen elektrik devresinde 2 özdeş ideal olmayan voltmetre e.m.k.sı ϵ olan üretece bağlanmıştır. S anahtarı kapalı iken birinci voltmetrede okunan gerilim $U_1 = \frac{3\epsilon}{5}$ dir. S anahtarı açılırsa her bir voltmetrede okunan gerilim kaç ϵ olur? $\left(\frac{3\epsilon}{8} \right)$

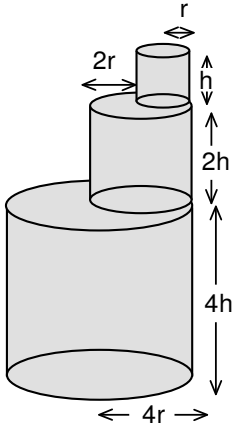
43. Elektromotor kuvveti $\mathcal{E}=36$ V ve iç direnci önemsenmeyen bir üreteç, $R=10$ Ω 'luk bir direnç ile lineer olmayan bir elemandan oluşan bir devreye bağlıdır. Lineer olmayan elemandan geçen akım ile voltaj arasındaki ilişki Ohm yasasına uymayıp $U=2\sqrt{3I}$ şeklinde değişmektedir. Voltmetrenin gösterdiği voltaj kaç Volt olur? (30 V)

44. Şekilde gösterilen elektrik devresinde dirençleri $R_{V1}=4500$ Ω ve $R_{V2}=7500$ Ω olan V_1 ve V_2 voltmetreleri ile direnci $R=2000$ Ω olan bir reosta iç direnci $r=100$ Ω olan bir üretece bağlıdır. Reostaya bağlı olan sürgü, reostayı $\frac{l_1}{l_2}=\frac{1}{3}$ oranında bölmektedir. Bu durumda birinci voltmetre $U_1=90$ V göstermektedir. Üretecin e.m.k.sı $\mathcal{E}$ ve ikinci voltmetrenin gösterdiği potansiyel farkı U_2 kaç Volt olur? (360 V; 250 V)

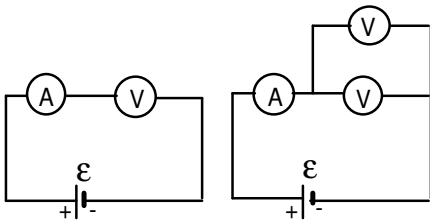

45. E.m.k.ları $\mathcal{E}$ ve iç direnci r olan üç güç kaynağı ile direnci R olan bir rezistans şekildeki gibi bağlıdır. Direnç üzerine bağlı ideal bir voltmetrenin gösterdiği değer $U=\mathcal{E}$ ise $\frac{R}{r}$ oranı kaçtır? $\left(\frac{3}{2}\right)$

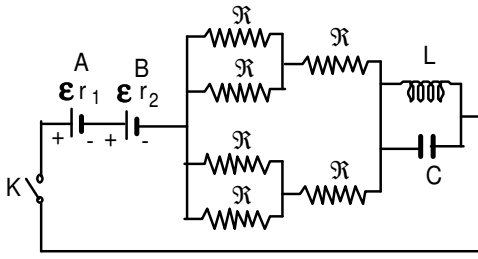

46. Özdirenci ρ olan bir maddeden, birincisinin yarıçapı r , yüksekliği h olacak şekilde her biri bir öncekinin iki katı yarıçapa ve iki katı yüksekliğe sahip sonsuz sayıda silindir yapılmaktadır. Bu silindirler üst üste konulduğunda oluşacak kulenin elektriksel direnci nedir? $\left(\frac{2\rho h}{\pi r^2}\right)$

47. Bir elektrikli ısıtıcıda ilk sıcaklığı 25 $^{\circ}\text{C}$ olan $2,0$ litre su dört dakika süresince ısıtılmaktadır. Isıtıcı devresine bağlanmış olan voltmetre 240 V, ampermetre ise 8 A okumaktadır. Sistem dengeye geldiğinde bu ısıtıcıdaki su bir termos içinde bulunan -10 $^{\circ}\text{C}$ deki $1,0$ litre buz üzerine dökülmektedir. Isı dengesi sağlandığında termos içindeki suyun sıcaklığı kaç $^{\circ}\text{C}$ dir? (≈ 29 $^{\circ}\text{C}$)

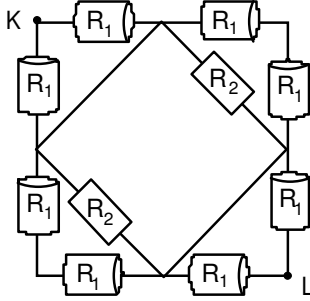

48. Elektromotor kuvveti $\mathcal{E}$ ve iç direnci çok küçük bir üretece seri olarak bir ampermetre ve bir voltmetre birinci şekildeki gibi bağlandığında voltmetrenin ölçtüğü potansiyel farkı U_1 oluyor. Voltmetreye paralel olarak ikinci özdeş bir voltmetreye ikinci şekildeki gibi bağlandığında ise voltmetrelerin ölçtükleri potansiyel farkı U_2 oluyor. Bu iki voltmetreye paralel olarak üçüncü bir özdeş voltmetre bağlandığında voltmetrelerin ölçtükleri potansiyel farkı nedir? $\left(\frac{U_1 U_2}{2U_1 - U_2}\right)$

49. Şekildeki devrede A ve B aynı e.m.k. $\mathcal{E}$ değerine fakat r_1 ve r_2 ($r_2 > r_1$) gibi farklı iç dirençlere sahip iki pildir. Devredeki $\mathcal{R}$ direnç değeri ne olmalıdır ki anahtar kapatıldıktan bir süre sonra B pilinin iki kutbu arasında hala potansiyel farkı varken A pilinin iki kutbu arasındaki potansiyel farkı sıfır olsun?

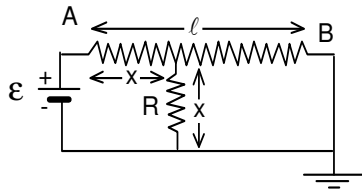
Not: Uzun süre sonra kapasitör açık devre sarım ise kısa devre gibi davranacaktır. $\left(\frac{4r_1 - r_2}{3}\right)$

50. Şekildeki devrede R_1 dirençleri; yarıçapları r , boyları ℓ olan silindirik şekilde dirençlerdir. R_2 dirençleri ise; dikdörtgen prizma şeklinde olup kesit alanları r^2 dir. R_1 ve R_2 dirençleri eşit kütleli olup öz direnci ρ olan aynı maddeden yapılmıştır. A ve B noktaları arasındaki toplam direnç

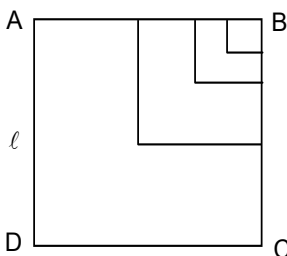
değeri nedir? $\left(\frac{2(1 + \pi^2)}{2 + \pi^2} \frac{\rho \ell}{\pi r^2}\right)$

51. Bir metalde elektrik akımı hareketli elektronlarla iletilir. Akım yoğunluğu j yani birim alandan geçen akım miktarı; birim hacimdeki elektron sayısı n_0 , elektron yükü q , elektron kütlesi m , elektronların ardına çarpışmaları arasında geçen süre τ ve uygulanan elektrik alanı E parametrelerine bağlıdır. Yani $j = n_0 q^x m^y \tau^z E^w$ olarak ifade edilebilir. Burada x , y , z ve w akım yoğunluğunun q , m , τ , ve E ' ye üssel olarak nasıl bağlı olduğunu gösteren sayılardır. Birim analizi yaparak bu üstel sayıları bulunuz. ($x=2$, $y=-1$, $z=1$, $w=1$)

52. Şekildeki devredeki AB telinin boyu ℓ , kesit yarıçapı r 'dir. R direnci ise AB ile aynı cins telden yapılmış olup kesit yarıçapı $2r$, boyu ise x kadardır. R direncinin üst ucunun AB teline dokunduğu noktanın A ucundan uzaklığı x , ve toprağa göre potansiyeli U olarak verilmektedir. Devre, gerilimi $\mathcal{E}$ olan sabit bir güç kaynağı ile

beslenmektedir. Hangi x değeri için $\frac{\mathcal{E}}{U}$ oranı 8 olur? $\left(\frac{3\ell}{4}\right)$

53. ABCD bir kenarının uzunluğu ℓ olan kare tel çerçevesidir. Bu karenin içinde bir köşesi B noktasında, diğer bir köşesi de ABCD karesinin tam orta noktasında olmak üzere, ABCD karesinin yarısı boyutunda yeni bir kare oluşturulmaktadır. Bu yapılırken sadece iç kısma teller eklenmekte yani teller üst üste gelmemektedir. Daha sonra, yeni oluşan karenin içinde de, aynı şekilde bir öncekinin yarısı boyutunda bir kare oluşturulmaktadır. Aynı işlem bu şekilde oluşturulan her kare için tekrar edilmekte ve bu işlem sonsuz kabul edebileceğimiz kadar çok kez tekrarlanmaktadır. Bütün sistem birim uzunluğunun direnci α olan bir maddeden oluşturulmuştur. AC arasındaki eşdeğer direnç nedir?

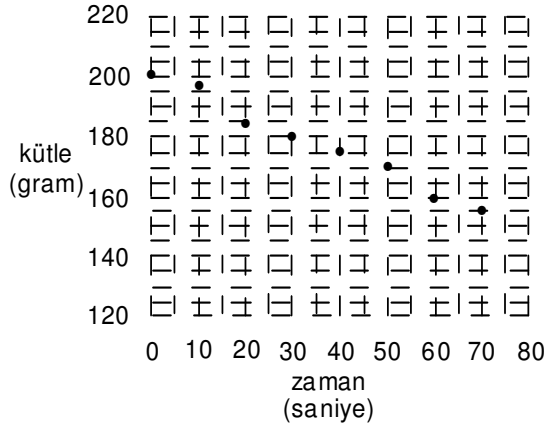
$[2(\sqrt{2} - 1)\alpha\ell]$

54. Bir elektrikli çaydanlıkta, ısıtıcı eleman olarak kesit alanı $0,5 \text{ mm}^2$, öz direnci $10^{-6} \Omega \cdot \text{m}$ olan sarmal şekildeki 20 m uzunluğunda krom-nikel tel kullanılmıştır. Bu telden 5 A değerinde akım geçilerek kabın içindeki su kaynatılmaktadır. Kullanılan elektrik gücünün tamamının su tarafından emildiğini, kaptaki buhar basıncının atmosferik basınca eşit olduğunu ve ideal gaz gibi davrandığını varsayınız. Çaydanlık ağzının kesit alanı 2 cm^2 ise su buharının buradan çıkış hızı kaç m/s dir? (Gaz sabiti R ile

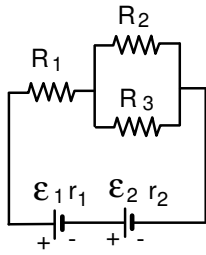
suyun molar kütlesi μ arasındaki oran $\frac{R}{\mu} = 450 \text{ J/kg.K}$ olarak verilmektedir). (4,2 m/s)

olarak bulunur.

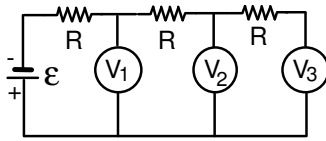

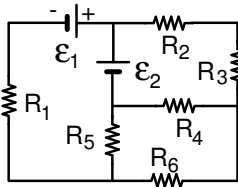
55. İçinde etil alkol bulunan beher bir sayısal terazinin üzerine konulmuştur. Bu sıvı, içine daldırılan bir dirençten 50 Volt altında sabit 10 Amper akım geçirilerek ısıtılmaktadır. Etil alkol 78 °C sıcaklıkta kaynamaya başladıktan sonra belirli zaman aralıklarında terazinin gösterdiği değerler kaydedilerek yanda gösterilen grafik elde edilmiştir. Bu grafikten yararlanarak 78 °C deki 1 kg etil alkolün buhar haline gelmesi için verilmesi gereken enerji miktarının kaç kiloJoule olduğunu yaklaşık bulunuz. (770 kJ)

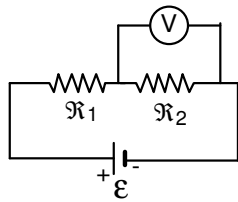
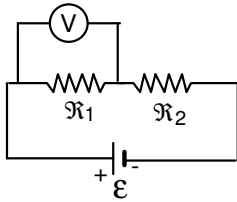
56. E.m.k.'ları $\epsilon_1=108$ V ve $\epsilon_2=36$ V, iç dirençleri $r_1=1$ Ω ve $r_2=1$ Ω ve dirençleri $R_1=2$ Ω , $R_2=3$ Ω ve $R_3=6$ Ω olan rezistanslar şekildeki gibi bağlıdır. Bu durumda R_3 direnç üzerinde açığa çıkan güç P_1 dir. Üreteçlerden birisi ters döndürülürse aynı direnç üzerinde açığa çıkan güç P_2 dir. $\frac{P_1}{P_2}$ oranı nedir? (4)

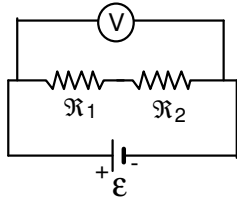
57. Dirençleri R özdeş üç rezistans ile özdeş üç voltmetreden şekildeki gibi kurulu devrede V_1 voltmetresi $U_1=30$ V, V_3 voltmetresi $U_3=6$ V gösterdiklerine göre V_2 voltmetresi kaç V gösterir? (12 V)

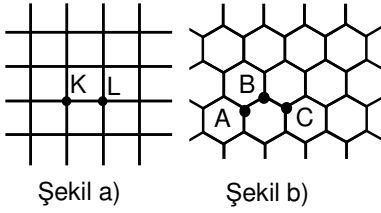

58. $R_1=R_2=R_3=R_4=R_5=R_6=10$ Ω değerinde altı tane direnç ve $\epsilon_1=6,5$ V ve $\epsilon_2=3,9$ V olan iki üreteç şekildeki gibi bağlıdır. R_5 direncinden geçen akım kaç mA dir? (78 mA)

59. Şekilde verilen devrede dirençlerin değerleri X_1 ve X_2 olup reel bir voltmetre ile üzerlerindeki potansiyel farklar ölçülmektedir. Birinci durumda voltmetre $U_1=6$ V, ikinci durumda $U_2=9$ V, üçüncü durumda ise 20 V ölçmektedir. Birinci durumda ideal voltmetre kullanılırsa ölçülen potansiyel fark kaç V olur? Üreteçler idealdir. (8 V)

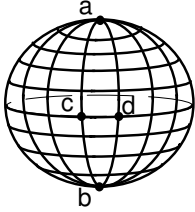
Şekil a)

Şekil b)

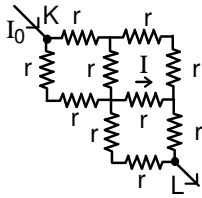
60. a) Kare şeklindeki tellerden oluşan sonsuz bir devrede her kare kenarının direnci r dir. K ve L noktaları arasındaki eşdeğer direncin değeri kaç r dir?

b) Düzgün altıgenlerden oluşmuş sonsuz parçanın bir araya gelmesiyle oluşan ağda her bir kenarın direnci r dir. A ve B noktaları arasındaki ile A ve C noktaları arasındaki eşdeğer dirençler kaç r dir? $\left(\frac{r}{2}; r\right)$

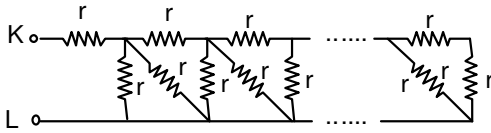
61. N tane noktanın her biri birbirine r dirençli tellerle bağlıdır (yani her nokta diğer N-1 noktaya telle bağlıdır). Herhangi iki nokta arasındaki eşdeğer direnç nedir? $\frac{2r}{N}$

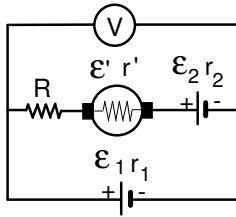
62. Bir küre üzerinde 10° açı ara ile bulunan meridyenler üzerine teller geçiriliyor. Ekvator çizgisinin üstüne ve altına sekizer tel ekvatora paralel olacak şekilde geçiriliyor. Her iki kesim noktası arasında değerleri 1Ω dirençler bulunmaktadır. a-b ve c-d noktaları arasındaki eşdeğer dirençleri bulunuz. ($0,5 \Omega$; $0,5 \Omega$)

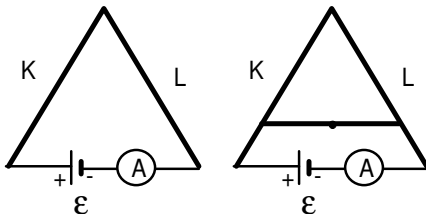
63. r değerli 10 tane özdeş direnç şekildeki gibi bağlanmışlardır. Şekilde gösterilen dirençten geçen akım I olduğuna göre K ucundan giren akım I_0 nedir? K ve L uçları arasındaki eşdeğer direnç nedir? Dirençlerin birisinden açığa çıkan maksimum güç nedir? ($4I^2r$)

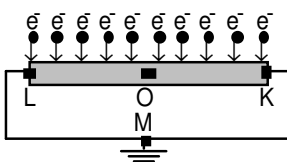
64. Şekildeki gibi düzenlenmiş sonsuz sayıda dirençlerden oluşturulan devrenin K ve L uçları arasındaki eşdeğer direnç nedir? $\left(\frac{(\sqrt{3}+1)r}{2}\right)$

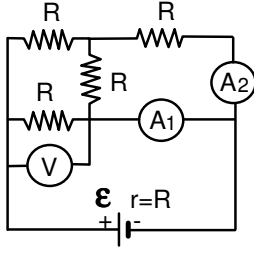
65. E.m.k. ları $\mathcal{E}_1$, $\mathcal{E}_2=8 \text{ V}$ ve iç dirençleri $r_1=2 \Omega$ ve $r_2=1 \Omega$ olan iki üreteç ile $R=4 \Omega$ ve zıt e.m.k. sı $\mathcal{E}'$ ve direnci $r'=3 \Omega$ olan bir elektrik motordan oluşan devrede elektrik motorunun dönmesi engellendiğinde voltmetre $U_1=28 \text{ V}$ göstermektedir. Motor dönerse voltmetre $U_2=32 \text{ V}$ göstermektedir. Elektrik motorun zıt e.m.k. sı kaç V tur? (15 V)

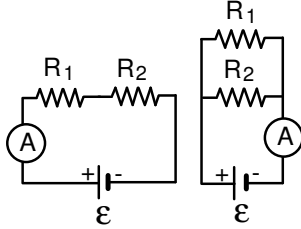
66. Dirençli olan özdeş K ve L çubuklardan, dirençsiz telden ve iç direnci önemsenmeyen e.m.k.sı $\mathcal{E}$ olan bir üreteçten şekildeki gibi eşkenar üçgeni üzerinde kurulan devrede A ampermetresi ile ölçülen akım $2,5 \text{ A}$ dir. Eşkenar üçgenin ağırlık merkezinden geçen ve K ve L çubuklarının yapıldığı maddeden ve aynı kesitli üçüncü bir çubuk şekildeki gibi bağlarsak akan akım kaç Amper olur? ($4,5 \text{ A}$)

67. Homojen çubuğun üzerinde homojen elektron demeti düşmektedir. Çubuğun direnci R , M noktasında ölçülen akım I ise O ve K noktaları arasındaki potansiyel farkı nedir? $\left(\frac{IR}{8}\right)$

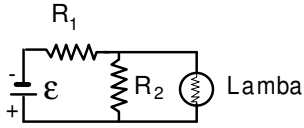

68. E.m.k. sı $\mathcal{E}$ ve iç direnci $r=R$ olan bir üretece dirençleri R olan dört özdeş rezistans, iki ampermetre ve bir voltmetre şekildeki gibi bağlıdır. Voltmetre $U=15$ V gösterdiğine göre $\mathcal{E}$ kaç V'tur? (40 V)

69. E.m.k. sı $\mathcal{E}$ olan ideal bir üretece R_1 ve R_2 olan dirençleri seri olarak bağlı olduklarında ana koldaki akım I_1 dir. Bu iki direnç paralel olarak bağlı olduklarında ana koldaki akım I_2 dir. $\frac{I_1}{I_2} = \frac{4}{25}$ ise $\frac{R_1}{R_2}$ oranı nedir?

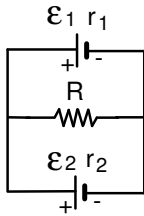
(4)

70. E.m.k. sı $\mathcal{E}=50$ V ve iç direnci ihmal edilecek olan bir sabit elektrik akımlı üretece nominal gücü $P_L=80$ W ve direnci 5Ω olan bir ampul R_1 ve R_2 dirençler sayesinde bağlıdır. Devrede açığa çıkan gücünün %32 ampulde açığa çıkmaktadır. R_1 direnci kaç Ω dur? (6 Ω)

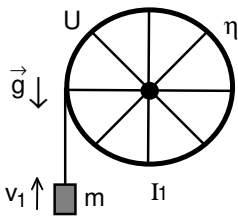
71. Sabit e.m.k.lı üretece dirençleri R_1 ve R_2 olan iki rezistanstan her birisinin üzerinde açığa çıkan ısı güçleri P_1 ve P_2 oluyor. Bu iki rezistans seri olarak bağlanırsa birinci rezistans üzerinde açığa çıkan ısı

gücü nedir? $\left(\frac{P_1 P_2^2}{(P_1 + P_2)^2} \right)$

72. E.m.k.ları $\mathcal{E}_1$ ve $\mathcal{E}_2$, iç dirençleri r_1 ve r_2 olan iki üreteç ile direnci R olan bir rezistans şekildeki gibi bağlıdır. R direncinde açığa çıkabilecek maksimum güç nedir?

$$\left(\frac{(\mathcal{E}_1 r_2 + \mathcal{E}_2 r_1)^2}{4 r_1 r_2 (r_1 + r_2)} \right)$$

73. $U=120$ V potansiyel farkı altında çalışan bir elektrik motorun iç direnci $r=5 \Omega$ olarak veriliyor. Bu motordan sağlanılabilecek maksimum faydalı güç nedir? (720 W)